

67. **Srinivasan, K.:** *Int. J. Food Sci. Nutr.*, 2005; 56, 399–414.
68. **Srinivasan, M., Sudheer, A. R., Menon, V. P.:** *J. Clin. Biochem. Nutr.*, 2007; 40, 92–100.
69. **Lee, Y. S., Kim, W. S., Kim, K. H. et al.:** *Diabetes*, 2006; 55, 2256–2264.
70. **Hambrock, A., Franz, C. B. D., Hiller, S. et al.:** *J. Biol. Chem.*, 2007; 282, 3347–3356.
71. **Abegaz, B. M., MutanyattaComar, J., Nindi, M.:** *Nat. Prod. Commun.*, 2007; 2, 475–498.
72. **Gupta, D., Bleakley, B., Gupta, R. K.:** *J. Ethnopharmacol.*, 2008, 115, 361–380.
73. **Dugoua, J. J., Seely, D., Perri, D. et al.:** *Can. J. Physiol. Pharmacol.*, 2007, 85, 837–847.
74. **Kamei, R., Kitagawa, M., Kadokura, M. et al.:** *Biochem. Biophys. Res. Commun.*, 2002, 292, 642–651.
75. **Abe, D., Saito, T., Sekiya, K.:** *Life Sci.*, 2006, 79, 1027–1033.
76. **Matteucci, E., Giampietro, E.:** *J. Ethnopharmacol.*, 2008, 115, 163–172.
77. **Verpoorte, R.:** *J. Ethnopharmacol.*, 2008, 115, 161–162.

NOVÉ KNIHY

HAMPL, F., RÁDL, S., PALEČEK, J.: **Farmakochemie**. Praha, Vydavatelství VŠCHT 2007, 450 s., cena 540 Kč. ISBN 978-80-7080-639-5.

Monografie FARMAKOCHEMIE vznikla přepracováním a rozšířením publikace, která pod stejným názvem vyšla v roce 2002 jako učební text pro posluchače fakulty chemické technologie VŠCHT Praha. Recenzovaná monografie je dílem tří autorů, kteří svoji odbornou kariéru spojili s výzkumem a vývojem léčivých substancí a jejich zkušenosti významně ovlivnily vysokou odbornou kvalitu publikace.

Farmakochemii jako vědu můžeme charakterizovat jako nauku o léčivech pojatou převážně s chemického hlediska, přesto však představuje multidisciplinární obor s poněkud rozostřenými hranicemi s biochemií, farmakologií a dalšími příbuznými obory. Autoři monografie nezapřeli svoje, především chemické vzdělání a poznatky týkající se mechanismu účinku jednotlivých skupin léčiv omezili v intencích farmakochemie na základní obecné údaje. O to větší pozornost věnovali syntetickým postupům přípravy popisovaných léčiv, popř. strukturálním souvislostem v jednotlivých skupinách léčiv. Čtenáři se tak dostávají do rukou systematický přehled léčiv hlavních terapeutických kategorií se zřetelem na jejich syntézy využívané ve farmaceutickém průmyslu. Rozdělení léčiv do terapeutických kategorií sleduje jednak systémové dělení, tj. léčiva ovlivňující centrální a vegetativní nervový systém, léčiva oběhové soustavy, trávicí a vylučovací soustavy; jednak ve vztahu k patologickému podnětu, tj. antiinfektiva, cytostatika, antitusika a expektorancia, antialergika a antihistaminika. V některých případech může být tato dichotomie rozdělení léčiv poněkud problematická a lze diskutovat, zda by zavedení např. skupiny antiastmatik nebylo přehlednější než jejich rozptýlení na několik míst vzhledem k jejich rozdílnému mechanismu účinku. Obdobný problém je s H₂ antihistaminiky, kromě nichž je v knize specializovaná kapitola o antiulceróz-

ních léčivech. Poněkud překvapivě jsou analgetika vyřazena z léčiv chorob nervového systému a uvedena v samostatné kapitole. V této souvislosti je škoda, že autoři nevytvořili kapitolu o léčivech muskuloskeletárního systému – vyhnuli by se tak zařazení řady antireumatik mezi analgetika (bohužel používané i jinými autory) a dostalo by se i na imunomodulační antiartritika i na významnou skupinu léčiv osteoporózy. Kromě kapitol věnovaných jednotlivým terapeutickým skupinám léčiv, zařadili autoři několik úvodních kapitol, v nichž jednak popisují proces vývoje nového léčiva, jednak věnují pozornost legislativním postupům, které doprovázejí registraci léčiv. Významné informace poskytuje čtenáři i kapitola popisující životní cyklus léčiva, zvláště s ohledem na vývoj, registraci a význam generických léčiv ve všeobecné lékařské péči. Stručná, avšak velmi hodnotná je závěrečná kapitola o informačních zdrojích ve farmakochemii, která čtenáře upozorňuje na významné encyklopedické publikace o léčivech a na nejdůležitější periodika v tomto oboru. Rovněž pečlivě zpracovaný rejstřík umožňuje rychlou a přehlednou orientaci v odborných informacích v celém rozsahu monografie.

Velmi vysoko je třeba hodnotit aktuálnost uváděných poznatků o nových léčivech prakticky ve všech popisovaných skupinách léčiv. Svědčí to nejen o pečlivé a systematické rešeršní práci autorů, ale je i výsledkem rychlé práce redakčního kolektivu vydavatelství VŠCHT Praha. Vysoké odborné úrovni publikace odpovídá i bezchybné zpracování celého textu včetně strukturálních vzorců, schémat a obrázků.

Součástí knihy je CD-ROM s její elektronickou verzí, která je obsahově totožná s tištěnou formou publikace. Možnost full-textového vyhledávání umožňuje snadno a rychle se v knize orientovat a neméně rychle dohledat další potřebné informace. Zájemce o koupi této publikace odkazují na webovou stránku Vydavatelství VŠCHT Praha (<http://vydavatelstvi.vscht.cz>), kde je možné nahlédnout do demoverze knihy a rovněž získat přehled o produkci vydavatelství.

M. Kuchař